

دانشگاه مجازی المصطفی صلی الله علیه وآله

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	سبک زندگی اسلامی از منظر نهج البلاغه
موضوع نشست	امیر مومنان (وینار ظرفیت های وجودی امیر مومنان در تعالی مسلمانان معاصر)
سخنران	آیت ا... مبلغی (نایبند مجلس خبرگان رهبری در لرستان)
دبیر علمی	حجت الاسلام دکتر مهدوی راد (نایبند رهبری در دانشکده آزاد ایلام)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۰
مکان برگزاری	تحت وب
تعداد شرکت کنندگان	<u>۴۳۵ نفر آنلاین</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pv9jxwrqw3iw/ فیلم موجود است

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

بی‌طرفی و مسؤلیت اخلاقی

آیت ... مبلغی سبک زندگی اسلامی از منظر نهج البلاغه را با رویکرد اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار دادند.

در ابتدا به پیشینه بحث پرداختند که علمای بزرگ شیعه در این ارتباط کتب متعدد و ارزشمندی مانند: محجه البیضاء فیض کاشانی، آداب المتعلمین خواجه نصیر الدین طوسی، منیه المرید فی آداب مفید و مستفید شهد ثانی، آداب المعاشره محمد برقی، آداب الضیافه ملا محسن فیض کاشانی و ... به رشته تحریر درآمده است که ناظر به اهمیت سبک زندگی از دیدگاه علمای بزرگ شیعه است.

ایشان سپس به مهم ترین شاخص های سبک زندگی از منظر نهج البلاغه پرداختند و این شاخص ها را از دو رویکرد خرد و کلان مورد بررسی قرار دادند.

در رویکرد خرد که جزیی نگر هست ما بایستی بررسی کنیم که پیامبر مکرم اسلام (ص) و اهل بیت عصمت و طهارت (ع) به چه تربیتی عمل کردند مثلاً اینکه چطور غذا می خوردند؟ چه می خوردند؟ چگونه نشست و برخاست می کردند؟ و.. سوالی که اینجا پیش می آید این است که آیا این سبک ها ثابت بوده اند یا نه و بر اساس مقتضای زمان بوده اند؟ امام علی (ع) در مورد سفارش پیامبر اکرم (ص) به رنگ کردن موها با حنا در صدر اسلام به دلیل کم بودن مسلمانان بوده ولی در زمان من دیگر نیازی نیست چون اسلام توسعه پیدا کرده و مسلمانان زیاد شده اند.

در رویکرد کلان منظور سبکی است به عنوان یک قاعده کلی و ثابت باید مومنان به آن پایبند باشند. نامه ۳۱ امام علی (ع) به امام حسن (ع) و نامه ۵۳ امام به مالک اشتر در نهج البلاغه بهترین سبک زندگی برای مسلمانان در عرصه حکمرانی است.

ایشان در ادامه به ده اصل در سبک زندگی علوی به عنوان ۱۰ فرمان اشاره کردند که می تواند یک قانون در سبک زندگی باشد.

۱- مرزبانی، حریم داری و پروا پیشگی

۲- پایبندی به شیوه استفاده مناسب

۳- اعتدال و میانه رویی

۴- پارسایی

۵- تکریم

۶- پاسداشت حقوق

۷- رفق و مدارا

۸- صراحت و صداقت

۹- پایبندی به عهد و پیمان

۱۰- عدالت

آیت ... مبلغی به نکاتی در مورد منشور مالک اشتر پرداختند و گفتند در منشور مالک نکات مهمی از جمله : در منظر و مرعای مردم بودن حاکم، مهربانی با رعیت، رشد هماهنگ جامعه، مشورت با نخبگان و توجه به مایحتاج مردم بیان شده است.

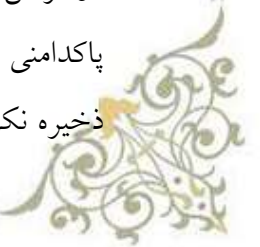
محور بعدی در سخنان آیت ... مبلغی بیان نتایج سبک غلط در حکمرانی و سیاست گذاری است که عواقب خطرناکی از جمله شورش، اغتشاش و ... را در جامعه به دنبال خواهد داشت. موارد نتایج سبک غلط در حکمرانی و سیاست گذاری عبارت اند از: ۱- سبک و سطح زندگی مسئولان: زمانی مسئولان از سطح ضعفای جامعه بالاتر زندگی کنند مردم طغیان خواهند کرد زیرا اختلاف طبقاتی مردم با مردم قابل تحمل است اما با مسئولان نه. خطبه ۲۰۹ نهج البلاغه به ایم مهم پرداخته است.

۲- الگوی مالیات: هنگام خسارت به کسب و کار و کشاورزی پیش دستی کن و مالیات را پایین بیاور تا مردم اعتماد کنند و اگر مشکلی رخ دهد حمایت کنند. (نامه ۵۳ نهج البلاغه)

۳- ورود اطرافیان مسئولین به حوزه اقتصادی و حکومت: ریشه ستمگری اطراف مسئولان را خشک کن و به هیچ یک زمینی را واگذار مکن (نامه ۵۳ به مالک اشتر)

استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران در ادامه به نکاتی آموزند از سبک زندگی امام علی (ع) پرداختند و مواردی را به ترتیب زیر بیان نمودند:

۱- نامه به عثمان بن حنیف: همانا امام شما از همه ی دنیایش به پیراهنی و ازاری و از همه طعامهایش به دو قرص نان اکتفا کرده است. البته شما را یارای آن نیست که چنین کنید ولی مرا به پارسایی و مجاهدت و پاکدامنی خود یاری دهید به خدا سوگند از دنیای شما پاره زری نیندوختم و از همه ی غنائم آن مالی ذخیره نکرده ام. به جای این جامه که اکنون کهنه شده است جامه دیگری آماده نساختم.

۲- نامه به سهل بن حنیف انصاری: اگر بخواهم می دانم از غسل پالوده و مغز گندم و بافته ابریشم چگونه به کار ببرم لیکن هرگز هوا بر من چیره نمی شود و حرص مرا به گزیدن خوراکی ها نخواهید کشید چرا که در یمامه یا حجاز کسی حصرت گرده نانی برد یا هرگز شکمی سیر نخورد و من سیر بخواهم و اطرافم شکم های گرسنه ای بدوخته و جگرهای سوخته.

۳- عدالت: شعبی می گوید: علی(ع) زره خود را در دست مردی نصرانی یافت و را نزد شریح برد تا اقامه دعوا کند و به قاضی گفت این زره مال من است نه آن را فروخته ام و نه آن را بخشیده ام. مرد نصرانی ادعا کرد که زره مال خود است و ادعا کرد که البته نمی گویم علی(ع) دروغ می گوید. شریح رو به امام علی(ع) کرد و گفت: ای علی آیا بر ادعای خود شاهی دارد امام گفت: نه. قاضی به سود آن مرد حکم داد. نصرانی رفت و اندکی بعد برگشت و گفت: شهادت می دهم اینگونه قضاوت ها، قضاوت پیامبران است که امیر مومنان مرا به نزد قاضی آورده و به ضررش حکم داده است. آن مرد نصرانی گفت شهادتین را گفت و اینکه این ضرره مال امام علی است و زمانی که ایشان به صفین می رفته از پشت شتر ایشان افتاده. آن مرد نصرانی که شهادتین را گفت و مسلمان شد امام زره را به بخشید و یک اسب را نیز به او داد.

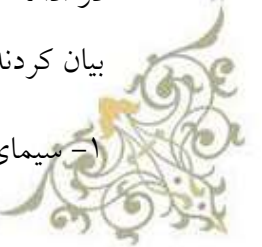
۴- برخورد عادلانه با دشمن: توصیه های امام علی(ع) به فرزندش امام حسن(ع) در ارتباط با قصاص قاتلش: ای حسن اگر من از ضربت او مردم او را تنها یک ضربت بزن و دست و پا و دیگر اندام او را مبر و از پیامبر (ص) شنیدم که اندام مرده را نبرید هر چند سگی دیوانه باشد.

۵- پرهیز از تشریفات غیر ضروری و خود بزرگ بینی: تدارکات در نظر گرفته برای سپاه ساسانی در شهر الانبار عراق برای سپاه ساسانی

۶- اهمیت به بیت المال و دوری از اسراف: نوک قلم ها را تیز کنید و سطرها را نزدیک به هم قرار دهید. مطالب غیر ضروری را حذف کنید و مطالب ضروری را یادداشت کنید زیرا اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

از دیگر نکات مطرح شده سبک زندگی بر اساس دستورات نامه ۳۱ بود که به نکاتی مانند: خودسازی با یاد خدا، توجه به حوادث روزگار، توکل، یاد مرگ، تحمل سختی ها برای رسیدن به حق، صبر و استقامت، کظم غیظ، شتاب در تربیت فرزند، توبه، توجه به دعا، شناخت دنیا پرستان، واقع نگری در زندگی، شناخت دوستان، ارش های اخلاقی، توجه به خویشاوندان و .. اشاره شد.

در ادامه جلسه دکتر ساداتی نژاد استاد دانشگاه تهران، نکات مهم خطبه همام را در ارتباط با سبک زندگی بیان کردند که در چهار بخش بیان گردیده است:

۲- شب پرهیزکاران

۳- روز پرهیزکاران

۴- نانه های پرهیزکاران

در خطبه همام برخی از نکات سبک زندگی عبارتند از: حریص در کسب دانش، بردباری با داشتن علم، میانه روی در توانگری، فروتنی در عبادات، بردیاری در سختی ها، جستجوی کسب حلال، سپاسگزاری در شب و روز، خوراک کم، نفس قانع، فروخوردن خشم، قلب فروتن، عفو و گذشت و..

جلسه با پرسش و پاسخ به پایان رسید.

مستندات نشست

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاههای آزاد اسلامی ایلام، ملی ایلام، تربیت مدرس، لرستان، ملی بوشهر، پزشکی هرمزگان، ملی کردستان
اراک، سیستان و بلوچستان، گلستان، علوم پزشکی کردستان و جامعه المصطفی برگزار می کند:

نشست مجازی ملی با موضوع

ظرفیت های وجودی امیرمومنان (ع) در تعالی مسلمان معاصر

<p>ماموستا رستمی امام جمعه و نماینده مجلس خبرگان رهبری کردستان</p>		<p>حجت الاسلام والمسلمین دکتر رفیعی</p>		<p>تاریخ: ۱۸ اردیبهشت</p>
<p>آیت الله دین پرور رئیس بنیاد بین المللی نهج البلاغه</p>		<p>حجت الاسلام والمسلمین دکتر ساداتی نژاد</p>		<p>ساعت ۹-۱۲</p>
<p>حجت الاسلام والمسلمین دکتر قدسی دانشیار جامعه المصطفی</p>		<p>آیت الله مبلغی نماینده مجلس خبرگان رهبری لرستان</p>		<p>۱۶-۱۹ *****</p>
<p>آخوند فرهمند استاد حوزه اهل سنت</p>				<p>۱۹ اردیبهشت ساعت ۱۶-۱۹</p>

<p>محورهای اصلی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - امیر مومنان علی (ع) از نگاه اهل سنت - سبک زندگی امیرمومنان علی (ع) - مرجعیت علمی امیرمومنان (ع) و اهل بیت 	<p>امتیازات شرکت در طرح:</p> <ul style="list-style-type: none"> - احتساب ۱۶ ساعت فرهنگی برای اساتید شرکت کننده - قابلیت احتساب به عنوان طرح ضیافت اندیشه با موضوع سبک زندگی
---	--

لینک ورود:
<http://Live.mou.ir/webinar>
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاههای آزاد اسلامی استان ایلام - جامعه المصطفی (مجازی)

